

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Світлана СМОЛЕНСЬКА

"30" серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

Мечислав ЧЕКАНОВИЧ

Протокол засідання кафедри будівництва,
архітектури та дизайну ХДАЕУ

від "25" серпня 2023 р. № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОЕКТНОЇ (МІСТОБУДІВНОЇ) ДІЯЛЬНОСТІ**

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітня програма – Архітектура та містобудування

Спеціальність – 191 Архітектура та містобудування

Галузь знань – 19 Архітектура та будівництво

Кропивницький – 2023

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Нормативно-правове забезпечення проектної (містобудівної) діяльності
Факультет	Архітектури та будівництва
Назва кафедри	Будівництва, архітектури та дизайну
Викладач	ФУРСОВ Юрій Васильович , кандидат технічних наук, доцент, дійсний член Академії будівництва України, член Національної Спільки архітекторів України, Лауреат Державної премії України в галузі архітектури.
Контактна інформація	kaf_bud@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	Вівторок - четвер, 15.00-16.00 або за призначеним часом
Програма дисципліни	<p style="text-align: center;">(8-й семестр навчання)</p> <p style="text-align: center;">Змістовна частина I. Нормативно-правове забезпечення проектної (містобудівної) діяльності</p> <p>Тема 1. Загальні засади нормативно-правового регулювання у містобудівній діяльності. Вступ. Об'єкт, предмет та завдання дисципліни. Основні поняття та визначення. Глосарій. Правове визначення понять «Архітектурна діяльність», «Містобудівна діяльність», «Будівельна діяльність». Сутність та розбіжності, нормативно-правовий коментар.</p> <p>Тема 2. Загальна структура національного будівельного законодавства України. Міжнародні угоди, міжнародні будівельні норми, національні правові, законні й підзаконні, акти будівельного законодавства та державні будівельні норми, стандарти і правила, інші нормативно-правові акти у сфері містобудування. Правова сила, порядок та умови застосування, правові наслідки регуляторного впливу.</p> <p>Тема 3. Основні Закони України в сфері містобудування – «Про будівельні норми», «Про основи містобудування», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності», «Про архітектурну діяльність», «Про охорону культурної спадщини», «Про авторське та суміжні права». Правова сила, порядок та умови застосування, нормативно-правова оцінка регуляторного впливу.</p> <p>Тема 4. Акти (постанови) Кабінету Міністрів України. Регламентация порядку професійної атестації відповідальних виконавців робіт, пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, нормативних умов та порядку ліцензування будівельної діяльності, порядків містобудівного і архітектурного проектування, проведення експертизи проектної документації, здійснення будівельних робіт та здачі об'єктів будівництва в експлуатацію. Переваги, недоліки, вади та розбіжності, нормативно-правова оцінка регуляторного впливу.</p> <p>Тема 5. Міжнародне та національне законодавство в сфері охорони, консервації та реставрації нерухомих пам'яток культурної спадщини. Пам'ятки світового національного та місцевого значення. Порядок та умови охорони, консервації і реставрації. Особливості реабілітації та пристосування до сучасних потреб.</p>

	<p>Тема 6. Державний класифікатор будівель і споруд. Побудова, структура, характеристика основних класифікаційних груп. Нормативно-правова оцінка.</p> <p>Тема 7. Державні будівельні норми України, Державні санітарні правила і норми, відомчі будівельні норми тощо. Структура, правова сила, сфера застосування, переваги та недоліки, суперечності й розбіжності, правові наслідки регуляторного впливу.</p> <p>Тема 8. Національні та державні стандарти України, міждержавні стандарти, ратифіковані Україною. Структура, правова сила, сфера застосування, переваги та недоліки, суперечності й розбіжності, правові наслідки регуляторного впливу.</p> <p>Тема 9. Будівельні норми і стандарти Європейського Союзу – Єврокоди. Гармонізація норм і стандартів національного будівельного законодавства України з нормами Європейського Союзу. Особливості та порядок застосування Єврокодів у національній проектно-будівельній практиці. Порівняльний аналіз принципів та методів нормування будівельної діяльності в Україні та за кордоном.</p> <p>Тема 10. Проектна документація для об'єктів будівництва та містобудівна документація в регламентних умовах національного будівельного законодавства України. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження, проведення експертизи та затвердження проектно-документації для будівництва. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження, проведення експертизи та затвердження містобудівної документації. Конкурсне проектування: умови та порядок здійснення, недоліки та суперечності.</p>
Мова викладання	українська

1. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти сталих теоретичних знань в сфері регламентації містобудівної та архітектурної проектно-діяльності, її нормативно-правового забезпечення, оволодіння методикою вивчення, аналізу та застосування державних будівельних, стандартів та правил.
Інформаційний пакет дисципліни	Силабус та робоча програма початкової дисципліни, конспект лекцій, методичні вказівки до практичних занять, методичні рекомендації щодо самостійного вивчення курсу.

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти сталих теоретичних знань в сфері регламентації містобудівної та архітектурної проектно-діяльності, її нормативно-правового забезпечення, оволодіння методикою вивчення, аналізу та застосування державних будівельних, стандартів та правил.
Завдання вивчення дисципліни	Опанування здобувачами вищої освіти базовим методичним та практичним інструментарієм реальної містобудівної проектно-практики, надбання практичних навичок передпроектного нормативно-правового аналізу, розробки проектно-документації в умовах нормативної регламентації, набуття базової фахової компетентності в сфері архітектурної та містобудівної діяльності.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі у сфері архітектури та містобудування, що характеризуються

	комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів.
Загальні	ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення
Спеціальні (фахові)	СК04. Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітального ремонту будівель і споруд. СК10. Здатність до участі в підготовці архітектурно-планувальних завдань на проектування, в організації розробки архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних проєктів. СК11. Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів. СК12. Усвідомлення особливостей використання різних типів конструктивних та інженерних систем і мереж, їх розрахунків в архітектурно-містобудівному проектуванні. СК16. Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПР02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності. ПР04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування. ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень. ПР08. Знати нормативну базу архітектурно-містобудівного проектування. ПР13. Виявляти, аналізувати та оцінювати потреби і вимоги клієнтів і партнерів, знаходити ефективні спільні рішення щодо архітектурно-містобудівних проєктів. ПР15. Забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних, економічних, безпекових нормативних вимог в архітектурно-містобудівному проектуванні. ПР18. Знати особливості участі в архітектурно-містобудівному конкурсному проектуванні.

4. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2023-2024 р.
Семестр	8-й
Курс	4-й
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента (ОК 28)
Пререквізити	«Загальна композиція», «Вступ до фаху та академічне письмо», «Основи проектування», «Історія світової архітектури», «Архітектурне проектування», «Архітектурне проектування за напрямом», «Основи містобудування».

Постреквізити	«Практична методика проектування», «Дизайн архітектурного середовища», «Кваліфікаційна робота та атестація здобувачів вищої освіти».
----------------------	--

1. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	3/90
Лекції	20 годин
Практичні / Семінарські	24 години
Лабораторні	-
Самостійна/ Індивідуальна робота	46 годин
Форма підсумкового контролю	Іспит

2. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi. Операційні системи: Windows, Android, iOS. Загальне програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни: Word, Excel, PowerPoint, Zoom, Google Meet. Система електронного навчання: Moodle.
Обладнання	Ноутбук, персональний комп'ютер (графічна станція) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; курсового проекту (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).

3. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час лекцій та практичних занять, брати участь в обговореннях дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у міждисциплінарних студентських творчих проектних майстернях, наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах проектних та наукових робіт, тощо.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, хвороба).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, інші, передбачені законом випадки). Не допускати запізнення на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою лекції та/або практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, творча здатність. Під час підготовки до лекцій та практичних занять, виконання самостійної роботи, необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни

Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним проектним рішенням, дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.
---------------------------------	--

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			ЛК	лаб.	сем. / пр.	СР	
4-й курс. 8-й семестр навчання.							
Змістовна частина І. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДБН							
1	Тема 1	Загальні засади нормативно-правового регулювання у містобудівній діяльності. Вступ. Об'єкт, предмет та завдання дисципліни. Основні поняття та визначення. Глосарій. Правове визначення понять «Архітектурна діяльність», «Містобудівна діяльність», «Будівельна діяльність». Сутність та розбіжності, нормативно-правовий коментар.	2	-	2	4	6
2	Тема 2	Загальна структура національного будівельного законодавства України. Міжнародні угоди, міжнародні будівельні норми, національні правові, законні й підзаконні, акти будівельного законодавства та державні будівельні норми, стандарти і правила, інші нормативно-правові акти у сфері містобудування. Правова сила, порядок та умови застосування, правові наслідки регуляторного впливу.	2	-	2	4	6
3	Тема 3	Основні Закони України в сфері містобудування – «Про будівельні норми», «Про основи містобудування», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності», «Про архітектурну діяльність», «Про охорону культурної спадщини», «Про авторське та суміжні права». Правова сила, порядок та умови застосування, нормативно-правова оцінка регуляторного впливу.	2	-	2	4	6
4	Тема 4	Акти (постанови) Кабінету Міністрів України. Регламентация порядку професійної атестації відповідальних виконавців робіт, пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, нормативних умов та порядку ліцензування будівельної діяльності, порядків містобудівного і архітектурного проектування, проведення експертизи проектної документації, здійснення будівельних робіт та здачі об'єктів будівництва в експлуатацію. Переваги, недоліки, вади та розбіжності, нормативно-правова оцінка регуляторного впливу.	2	-	2	4	6
5	Тема 5	Міжнародне та національне законодавство в сфері охорони, консервації та реставрації нерухомих пам'яток культурної спадщини. Пам'ятки світового, національного та місцевого значення. Порядок та умови охорони, консервації і реставрації. Особливості реабілітації та пристосування до сучасних потреб.	2	-	2	4	6
6	Тема 6	Державний класифікатор будівель і споруд. Побудова, структура, характеристика	2	-	2	4	6

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			ЛК	лаб.	сем. / пр.	СР	
		основних класифікаційних груп. Нормативно-правова оцінка.					
7	Тема 7	Державні будівельні норми України, Державні санітарні правила і норми, відомчі будівельні норми тощо. Структура, правова сила, сфера застосування, переваги та недоліки, суперечності й розбіжності, правові наслідки регуляторного впливу.	2	-	2	4	6
8	Тема 8	Національні та державні стандарти України, міждержавні стандарти, ратифіковані Україною. Структура, правова сила, сфера застосування, переваги та недоліки, суперечності й розбіжності, правові наслідки регуляторного впливу.	2	-	2	4	6
9	Тема 9	Будівельні норми і стандарти Європейського Союзу – Єврокоди. Гармонізація норм і стандартів національного будівельного законодавства України з нормами Європейського Союзу. Особливості та порядок застосування Єврокодів у національній проектно-будівельній практиці. Порівняльний аналіз принципів та методів нормування будівельної діяльності в Україні та за кордоном.	2	-	4	4	6
10-11	Тема 10	Проектна документація для об'єктів будівництва та містобудівна документація в регламентних умовах національного будівельного законодавства України. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження, проведення експертизи та затвердження проектно-будівельної документації для будівництва. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження, проведення експертизи та затвердження містобудівної документації. Конкурсне проектування: умови та порядок здійснення, недоліки та суперечності.	2	-	4	4	6
		Всього за змістовну частину 1	20	-	24	46	60
		Іспит					40
		Сума	20	-	24	46	100

9. Форми і методи навчання

Лекції	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомче, інструктивно-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображувально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням демонстраційного матеріалу, опорного конспекту, візуалізації змісту лекції з використанням мультимедійних технологій. Наочні методи навчання, ілюстрування.
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, дебати, клазури, кейс-методи, роботи в малих групах тощо.
Лабораторні	Наочні методи навчання, ілюстрування. Виконання тривимірних моделей об'єктів архітектури, їх окремих елементів та деталей, груп об'єктів тривимірного моделювання.
Самостійна робота	Конспектування, тезування, анотування, рецензування, підготовка рефератів, функціональних та технологічних схем, ескізів проектних рішень, демонстраційних матеріалів презентацій, тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей.

Індивідуальна робота	Підготовка та захист самостійної проектної розробки та/або реферату, та захист її на заняттях.
-----------------------------	--

10. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, проектна пропозиція, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи здобувача; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації тощо.

Вимоги та методи до поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, реферат, презентація тощо.

Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

Шість ПК ЗЧ передбачено за результатами вивчення змістовних частин 1-2, 3-4, 5-6-ї. Для проведення підсумкового контролю розроблено контрольні завдання. Варіанти завдань для підсумкового контролю є рівнозначні за трудомісткістю.

Підсумковий контроль

Форма проведення іспиту – усна або письмова. Види запитань з відкритими відповідями. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та залік, та/або іспит (не більше 40 балів).

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)										Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 1											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	40	100

Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література

- Закон України «Про будівельні норми».
- Закон України «Про основи містобудування»,
- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності».
- Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності».
- Закон України «Про архітектурну діяльність».
- Закон України «Про охорону культурної спадщини».
- Закон України «Про авторське та суміжні права».
- ДК 018-2000 «Державний класифікатор будівель і споруд».
- ДБН А.2.2-3:2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво».
- ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення».
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»
- ДБН Б.2.2-5:2011 «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій»
- ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво»
- ДБН В.2.3-15:2007 «Споруди транспорту. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів»
- ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»
- ДСТУ Б В.1.1-36:2016 «Визначення категорії приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежної та пожежною небезпекою»
- ДБН В.2.5-56:2010 «Системи протипожежного захисту»
- ДБН В.2.2-15:2019 «Житлові будинки. Основні положення»
- ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки і споруди. Заклади освіти»
- ДБН В.2.2-4:2018 Будинки і споруди. Заклади дошкільної освіти»
- ДБН В.2.2-16:2019 «Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади»
- ДБН В.2.2-13-2003 «Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди»
- ДБН В.2.2-10-2001 «Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я»
- ДБН В.2.2-11-2002 «Будівлі і споруди. Підприємства побутового обслуговування. Основні положення»
- ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення»
- ДБН В.2.2-23:2009 «Підприємства торгівлі»
- ДБН В.2.2-25:2009 «Будинки і споруди. Підприємства харчування (Заклади ресторанного господарства)»
- ДБН 363-92 «Житлові будинки для осіб похилого віку сільської місцевості України»
- ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція та енергоефективність будівель»
- ДБН В.1.2-4:2019 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту»
- СН 548-82 «Інструкція з проектування бібліотек»
- ДСТУ-Н Б SEN/TS 14383-3:2011 «Запобігання злочинам. Міське планування та проектування будівель. Частина 3. Настанова з підвищення безпеки житлових будинків»

	<ul style="list-style-type: none"> - ДСТУ-Н Б СЕН/TS 14383-4:2011 «Запобігання злочинам. Міське планування та проектування будівель. Частина 4. Настанова з підвищення безпеки торговельних та офісних будинків» - ДСТУ Б А.2.4-4:2009 (із змінами 01.02.2012) «Основні вимоги до проектної та робочої документації». - ДСТУ Б А.2.4-7:2009 «Система проектної документації для будівництва. Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень». - ДСТУ Б А.2.4-6:2009 «Правила виконання робочої документації генеральних планів» - ДСТУ Б А.2.4-2:2009 «Умовні позначки і графічні зображення елементів генеральних планів та споруд транспорту»
Додаткова	<p>Білоконь К. М. Проблеми містобудівного розвитку територій. - К. : Укрархбудінформ. 2001. - 80 с.</p> <p>Ю. М. Шкодовський, В. І. Каменський. Урбаністика: Підручник./ Ю. М. Шкодовський, В. І. Каменський. – Харків: ХНУБА. 2011 – 209 с.</p> <p>В. Т. Семенов, Н. Е. Штомпель. Формування сталого розвитку мегаполісів. Урбаністичні аспекти:Монографія./ /Семнов В. Т., Н. Е. Штомпель. – Харків: ХДАМГ. 2009 – 340 с.</p>
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rada.kiev.ua/ 2. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/. 3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/. 4. http://online.budstandart.com/ua/ 5. https://www.minregion.gov.ua/ 6. https://www.kmu.gov.ua/ 7. http://kreativ.group/poslugi/arhitekturne-proektuvannya/ 8. Підручники для студентів он-лайн: http://stud.com.ua/ 9. Он-лайн бібліотека підручників: http://studentam.net.ua/ 10. Он-лайн-бібліотека освітньої та наукової літератури: http://eduknigi.com/index.php 11. Електронна бібліотека info-library: http://www.info-library.com.ua/ 12. On-line Бібліотека: http://readbookz.com/